

*Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja*

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

ЛАТИНСКИ ЈЕЗИК

за опште, језичне и природословно-математичке гимназије

НАЦИОНАЛНИ ИСПИТ

јуни 2008.

УПУТСТВА

Пажљиво пратите сва упутства. Не окрећите страницу и не решавајте тест док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификациону налепницу у означени оквир на насловној страници те на формулар за одговоре.

Испит траје 80 минута без прекида.

У испиту се од Вас очекује:

- да у задацима алтернативног избора за сваку тврђњу одредите је ли тачна (T) или нетачна (H)
- да у задацима вишеструког избора између три или четири понуђених одаберете један тачан одговор
- да у задацима допуњавања допуните реченицу уписивањем речи која недостаје
- да у задацима повезивања и сређивања сваком појму у левој колони придржите одговарајући појам из десне колоне
- да у задацима кратких одговора одговорите на питање једном речју.

Можете писати по страницама испитне књижице, али не заборавите преписати одговоре на формулар за одговоре.

На формулару за одговоре квадратић тачног одговора обележавате уписивањем знака X.

На формулару за одговоре пишите искључиво хемијском оловком.

Пишите јасно и читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова.

Желимо Вам пуно успеха!

Начин испуњавања теста

A.	X
Б.	
В.	
Г.	
Д.	

Добро

A.	/
Б.	
В.	X
Г.	
Д.	O

Лоше

A.	
Б.	
В.	X
Г.	
Д.	

Исправљање
погрешног
уноса

Латински језик

123456-99-99

Уводни део

У 1. и 2. задатку одредите да ли је тврђња тачна (Т) или нетачна (Н).
На формулару за одговоре уз редни број тврђње обележите знаком X одговарајући
одговор.

1. Топла купка у термама назива се *caldarium*.

T H

1.

2. Речи **manus** i **agmen** су антоними.

T H

2.

05

Латински језик

123456-99-99

Уводни део

У задацима од 3. до 12. само је један одговор тачан. На формулару за одговоре уз редни број задатка требате обележити знаком X само један од четири понуђена одговора.

3. Pontem fecit in Histro flumine.

Тачан превод поцртане речи гласи:

- A. начињен је
- Б. начинио је
- В. био је начинио
- Г. начиниће

A. ☐
Б. ☐
В. ☐
Г. ☐

4. De morte eius varie apud plerosque scriptum est.

Тачан превод поцртане речи гласи:

- A. његову
- Б. његовом
- В. његовој
- Г. његовога

A. ☐
Б. ☐
В. ☐
Г. ☐

5. Is abest ab urbe circiter milia passuum quinquaginta.

Тачан превод поцртаних речи гласи:

- A. 1 500 корака
- Б. 50 000 корака
- В. 15 000 корака
- Г. 500 000 корака

A. ☐
Б. ☐
В. ☐
Г. ☐

6. Inde per Ligures Etruriam _____ transiit.

Који облик недостаје у реченици?

- A. petentes
- Б. petit
- В. petens
- Г. petitus

A. ☐
Б. ☐
В. ☐
Г. ☐

01

Латински језик

123456-99-99

Уводни део

7. Erat inter suos _____ regia. (regius, 3 – краљевски)	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
Који облик недостаје у реченици?				
A. dignitati Б. dignitatis В. dignitatem Г. dignitate	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
8. <u>Eo ut rediit</u> , rex factus est, postquam imperator fuerat, anno secundo et vicesimo.	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
Поцртана реченица је:				
A. намерна Б. последична В. временска Г. допусна	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
9. Како се на латинском језику каже потребно је држати се теме да би уследиле речи?	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
A. Sit venia verbo! Б. Verba volant. В. Res, non verba. Г. Rem tene, verba sequentur!	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
10. Једина магистратура која припада <i>cursus honorum</i> јест:	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
A. претура Б. понтификат В. трибунат Г. диктатура	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
11. Заокружите придев који значи тежак.	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐
A. facilis, -e Б. gravis, -e В. brevis, -e Г. levis, -e	A. ☐	B. ☐	C. ☐	D. ☐

01

Латински језик

123456-99-99

Уводни део

12. Id _____ nolui.
(не знate)

Којим облицима треба допунити реченицу?

- A. vos ignoravisse
- B. nos ignorare
- C. nos ignoratuos esse
- D. vos ignorare

- A.
- Б.
- В.
- Г.

01

Латински језик

123456-99-99

Уводни део

У задацима од 13. до 18. допуните реченице тако да на формулар за одговоре уз број задатка упишете одговарајућу реч.

13. Tres sunt praeterea eiusdem gentis.

Субјекат реченице је реч _____.

2

бода

14. In _____ tum numero fuit Miltiades.

(овом)

2

бода

15. Sic _____ instituto vitae effugit nova pericula.

(vetus)

2

бода

16. Римско име за грчку божицу Хестију је _____.

1

бод

02

Латински језик

123456-99-99

Уводни део

17. Главни град римске провинције Далмације био је _____.
(напишите његово латинско име)

1

бод

18. Допуните речнички облик и напишите значење речи.

_____ , **transferre**, _____ , _____ = _____

1

бод

02

Латински језик

123456-99-99

Уводни део

У 19. задатку сваком појму у левој колони можете придржити само један појам из десне колоне. На формулару за одговоре требате уз број који означава појам у левој колони обележити знаком X слово тачног одговора из десне колоне.

19. Спојте тачне речничке облике.

A. libertas	1. -ionis, f.
Б. divitiae	2. -orum, n.
В. ambitio	3. -us, m.
Г. spes	4. -atis, f.
	5. -arum, f.
	6. -ei, f.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.
A.	☐					
Б.	☐					
В.	☐					
Г.	☐					

У 20. задатку упишите свој одговор уз број задатка на формулар за одговоре.

20. Наведите речнички облик и значење речи од које долази појам *monitorij*.

1 бод (попуњава оцењивач)

20.

Латински језик

Задаци везани уз прозни текст

123456-99-99

'Гроздови' задатака

'Гроздови' задатака садрже двадесет задатака везаних за један изворни текст. Задаци могу бити алтернативног избора, вишеструког избора те задаци допуњавања и кратких одговора. Решавате их на претходно описан начин.

I. Задаци везани уз прозни текст

Пажљиво прочитајте текст (Valeri Maximi, *Factorum et dictorum memorabilium liber 3.1.1.*) и одговорите на следећа питања.

21. Дечак је, заробивши непријатеље, спасио Лепида и остале грађане. (v. 1)

21.

22. Камо се Лепид пробио? (v. 1)

22.
3 бода (попуњава оцењивач)

23. На кога се односи **cuius**? (v. 2)

23.
3 бода (попуњава оцењивач)

24. Ubi statuam posuerunt? (v. 2)

24.
3 бода (попуњава оцењивач)

05

Латински језик

Задаци везани уз прозни текст

123456-99-99

25. Cuius consulto statua posita est? (v. 2)	3 бода (попуњава оцењивач) 25. ☐
26. Гримизна тога била је украшена копчом. (v. 2)	T H 26. ☐ ☐
27. ... iniquum enim putavit <u>eum</u> honori nondum tempestivum videri, ... Поцртана заменица односи се: (v. 3) A. на кип Б. на сенат В. на Лепида Г. на непријатеља	A. Б. В. Г. 27. ☐ ☐ ☐ ☐
28. Чему је Лепид био драстар? (v. 3)	3 бода (попуњава оцењивач) 28. ☐

Латински језик

123456-99-99

Задаци везани уз прозни текст

29. ... *praecucurrit igitur Lepidus aetatis
stabilimentum fortiter faciendi celeritate...*

Наведени део реченице у дословном преводу гласи: (v. 4)

- A. стога је Лепидова доб брзином деловања претицала ослонац храбости
- Б. стога је брзим деловањем Лепидова храброст претицала ослонац доби
- В. стога је Лепид брзо делујући храбро претицао ослонац доби
- Г. стога је Лепид брзином деловања храбро претицао ослонац доби

A. Б. В. Г.

29.

30. Unde duplicem laudem retulit? (v. 4)

3 бода (попуњава оцењивач)

30.

31. ... *cuius eum vix spectatorem
anni esse patiebantur...*

Овај део реченице подразумева: (v. 4)

- А. да је Лепид био врло млад
- Б. да су други једва трпели Лепида
- В. да је Лепид једва подносио своју доб
- Г. да су његови гледаоци једва подносили године

A. Б. В. Г.

31.

32. У синтагми adventantis equitatus fragor поцртани део у преводу гласи: (v. 5)

- А. долазећи
- Б. која је дошла
- В. дошавши
- Г. која долази

A. Б. В. Г.

32.

Латински језик

123456-99-99

Задаци везани уз прозни текст

33. Quis impetum exercituum timet? (v. 5)	3 бода (попуњава оцењивач) 33. ☐
34. Синтагма gentis Aemiliae у преводу гласи: (v. 5) А. Емилијев род Б. Емилијеву роду В. Емилијева рода Г. Емилијевим родом	A. Б. В. Г. 34. ☐ ☐ ☐ ☐
35. Quid Lepidus rapere potuit? (v. 5)	3 бода (попуњава оцењивач) 35. ☐
36. Aemilius Lepidus puer etiam tum progressus in aciem hostem interemit, civem servavit. (v. 1) Поцртана реч по функцији у реченици је	2 бода (попуњава оцењивач) 36. ☐
37. Промените број синтагми memorabilis operis. (v. 2)	2 бода (попуњава оцењивач) 37. ☐

Латински језик

123456-99-99

Задаци везани уз прозни текст

<p>38. ... iniquum enim putavit eum honori nondum tempestivum videri,... (v. 3.)</p> <p>Која се конструкција јавља у наведеном делу реченице?</p> <hr/> <hr/>	<p>2 бода (попуњава оцењивач)</p> <p>38. ☐</p>
<p>39. Кад би се облику retulit променило стање и начин, добивени облик гласио би: (v. 4)</p> <p>A. referatur Б. retulerit В. relatus sit Г. referretur</p>	<p>A. Б. В. Г.</p> <p>39. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>40. Од глагола adventare напишите партиципе перфекта и футура (наведите их у N. sg. m.). (v. 5)</p> <hr/> <hr/>	<p>2 бода (попуњава оцењивач)</p> <p>40. ☐</p>
<p>41. Напишите речнички облик заменице којој припада облик cuius.</p> <hr/> <hr/>	<p>1 бод (попуњава оцењивач)</p> <p>41. ☐</p>
<p>42. Синоним речи putare је реч</p> <hr/>	<p>1 бод (попуњава оцењивач)</p> <p>42. ☐</p>

05

Латински језик

123456-99-99

Задаци везани уз прозни текст

<p>43. Допуните речнички облик глаголу.</p> <p>_____ , 3., _____ ,</p> <p>positum – сместити</p>	<p>1 бод (попуњава оцењивач)</p> <p>43. ☐</p>
<p>44. Допуните низ.</p> <p>Палатин, Аventин, Капитолиј, Квиринал,</p> <p>_____ , _____ , _____ .</p>	<p>1 бод (попуњава оцењивач)</p> <p>44. ☐</p>
<p>45. Зграда у којој је заседао сенат звала се:</p> <p>A. basilica Б. curia В. rostra Г. comitia</p>	<p>A. Б. В. Г.</p> <p>45. ☐ ☐ ☐ ☐</p>
<p>46. Које је боје руб којим је била обрубљена <i>toga praetexta</i>?</p> <p>_____</p>	<p>1 бод (попуњава оцењивач)</p> <p>46. ☐</p>
<p>47. Aemilius је:</p> <p>A. praenomen Б. nomen gentile В. cognomen</p>	<p>A. Б. В.</p> <p>47. ☐ ☐ ☐</p>

Латински језик

123456-99-99

Задаци везани уз прозни текст

48. Огрлица која се давала детету након рођења звала се

_____.

1 бод (попуњава оцењивач)

48.

49. Творци познатих реформи римске војске су Сервије Тулије и Гај Марије.

Т Н

49.

50. Римска је легија у царско време имала:

- А. 2 000 војника
- Б. 4 000 војника
- В. 6 000 војника
- Г. 8 000 војника

А. Б. В. Г.

50.

05

